

Research Article

**ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพ
ด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดปราจีนบุรี**

**PROBLEMS AND ADMINISTRATIVE DEVELOPMENT GUIDELINES
OF ORGANIC AGRICULTURE OCCUPATIONAL PROMOTION FOR FARMERS
OF LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN PRACHINBURI PROVINCE**

อารดา ชิมมากร^{1*} ชัยภรณ์ ถนอมศรีเดชชัย² และ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ³

Arada Chimmakun^{1*}, Chamaiporn Tanomsridejchai² and Wiruch Wiruchnipawan³

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปทุมธานี ประเทศไทย^{1*,2,3}

Doctor of Public Administration Program in Public Administration Valaya Alongkorn Rajabhat University
under the Royal Patronage Pathumthani Thailand^{1*,2,3}

arada.c@gmail.com^{1*}

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ และ (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีประสบผลสำเร็จ โดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการไอทีเอ็มส์ 6 ด้าน เป็นกรอบแนวคิดวิจัย การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 คนซึ่งเป็นเกษตรกรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่งในจังหวัดปราจีนบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษพบว่า (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สำคัญที่สุด คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรโดยให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลหรือข่าวสารไม่มากเท่าที่ควร (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่สำคัญที่สุด คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรโดยให้บุคลากรที่มีทักษะหรือความชำนาญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพิ่มมากขึ้น และ (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการข้างต้นประสบผลสำเร็จ คือ องค์การ

ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีกำหนดให้การส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรเป็นเป้าหมายหลักของการปฏิบัติงานส่งเสริมด้านอาชีพของหน่วยงาน

คำสำคัญ: การส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ แนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปราจีนบุรี

ABSTRACT

Objectives of this study were to investigate (1) administrative problems of organic agriculture occupational promotion; (2) administrative development guidelines of organic agriculture occupational promotion; and (3) factor effecting the success of administrative development guidelines of organic agriculture occupational promotion. The ITERMS concept consisting with 6 components was applied as the conceptual framework of this study. This study was designed as quantitative research using questionnaire as tools for data collection from 356 samples who were farmers residing in 4 Sub-district Administrative Organizations of Prachinburi Province. Statistics applied for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. Research findings revealed that (1) the main administrative problem was the local administrative organizations in Prachinburi Province's insufficient information dissemination of organic agriculture occupational promotion for farmers; (2) the significant administrative development guideline was the local administrative organizations in Prachinburi Province should designate more skilled personnel to implement organic agriculture occupational promotion for farmers; and (3) the factor effecting the success of the mentioned administrative development guideline was that the local administrative organizations in Prachinburi Province prioritize organic agriculture occupational promotion for farmers as their targeted goal of implementation.

Keywords: organic agriculture occupational promotion, ITERMS, local administrative organizations, Prachinburi Province

บทนำ

จังหวัดปราจีนบุรีเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงในด้านเกษตรกรรมมาเป็นเวลาช้านาน โดยอาชีพเกษตรกรรมมีการตกทอดจากบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่น มีการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติ

และสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทุเรียน ส้มโอ เงาะ กระท้อน มังคุด มะยงชิด มะปรางหวาน ลองกอง และไผ่ตงล้วนเป็นสินค้าเกษตรที่มีชื่อเสียงของจังหวัดปราจีนบุรีและสร้างรายได้แก่ประชาชนในจังหวัดปราจีนบุรีอย่างมากมาย โดยเห็นได้จากจังหวัดปราจีนบุรีมีปริมาณสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น

ร้อยละ 30 ต่อปี (Prachinburi Provincial Governor's Office, 2014) และผลผลิตภาคเกษตรมีมูลค่า 9,788 ล้านบาทต่อปี ซึ่งจัดอยู่ในลำดับที่ 3 ของภาคตะวันออก ดังนั้น การส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรจึงเป็นหนึ่งในภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเป้าหมายสำคัญในการส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชน คือ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นโดยการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และเพิ่มศักยภาพของชุมชนให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและเหมาะสม ดังนั้น การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีบริหารจัดการ หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและปฏิบัติได้จริง จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดปราจีนบุรีสามารถประกอบอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ได้อย่างยั่งยืน

อย่างไรก็ดี การดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ส่วนใหญ่เป็นการจัดงานจำหน่ายสินค้าเกษตร (Prachinburi Provincial Governor's Office, 2014) ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรที่ต้องการพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ และส่งผลให้การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรีจึงไม่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง (Wisartpong,

2016) เช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของหทัยกานต์ สังขชาติ (Sangkachat, 2014) ที่ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดความรู้ความเข้าใจในทางวิชาการที่เอื้อต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งเสนอแนะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาการบริหารจัดการของตนเองเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง ประกอบกับจังหวัดปราจีนบุรีได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ปราจีนบุรี เมืองน่าอยู่ อุดสาหกรรมสีเขียว แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและสุขภาพ” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สินค้าเกษตรอินทรีย์ จึงกล่าวได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีควรต้องมีการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรของตน

การศึกษา เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี” เป็นการศึกษาเพื่อนำไปสู่ “การพัฒนาการบริหารจัดการของหน่วยงาน” อันได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี โดยมี “ปัญหาการวิจัยที่สำคัญ” คือ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีบริหารจัดการ หรือเผยแพร่ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรอย่างไม่กว้างขวางครอบคลุมทั่วถึงเท่าที่ควร” ซึ่งเกิดความเดือดร้อนหรือความเสียหาย ดังนี้

1. ความเสียหายต่อหน่วยงาน หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี

(1) อาจเป็นหน่วยงานที่ได้รับประสิทธิภาพ และ (2) อาจเป็นหน่วยงานที่เกษตรกรไม่ให้การยอมรับและ ไม่มีความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม อาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกร ส่งผลให้ เกษตรกรขาดความเชื่อมั่น และมีทัศนคติที่ไม่ดี ต่อองค์กร

2. ความเสียหายต่อบุคลากรของ หน่วยงาน หมายถึง บุคลากรขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี คือ บุคลากรขาด ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานการส่งเสริม อาชีพด้านเกษตรอินทรีย์รวมถึงบุคลากรอาจไม่ได้ รับความเชื่อถือ และการยอมรับจากเกษตรกร

3. ความเสียหายต่อประชาชน คือ เกษตรกร ไม่ได้รับการสนับสนุนตามสิทธิอันพึงได้จากภาครัฐ รวมถึงเกษตรกรอาจไม่เลื่อมใสศรัทธาต่อการ บริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี และบุคลากรของหน่วยงานนั้น ๆ

4. ความเสียหายต่อสังคม คือ จังหวัด ปราจีนบุรีไม่อาจพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งอุตสาหกรรมสีเขียว ตามที่คาดหวังไว้

ด้วยเหตุผลที่แสดงถึงความเป็นมาและ ความสำคัญ อำนาจหน้าที่ ปัญหาการวิจัย ความ สำคัญของปัญหาการวิจัยข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษา สนใจที่จะศึกษา เรื่อง “ปัญหาและแนวทางการ พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้าน เกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี” โดยนำแนวคิด การบริหารจัดการไอเทิร์มส์ 6 ด้าน มาปรับใช้เป็น กรอบแนวคิด โดยคาดหวังว่าผลการศึกษาค้นคว้า นี้ จะเป็นประโยชน์ทั้งด้านวิชาการ และด้านปฏิบัติ

ต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร จัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดปราจีนบุรี

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดปราจีนบุรี

3. ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม อาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี ตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ประสพ ผลสำเร็จ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรเป้าหมายที่ทำการศึกษาทั้งหมดใน เขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ปราจีนบุรี

2. ขอบเขตเนื้อหา เป็นการศึกษาปัญหา แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ และปัจจัย ที่ทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อ ส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกร ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี ตามแนวคิดการบริหารจัดการที่เรียกว่าไอเทิร์มส์ 6 ด้านประสพผลสำเร็จ

3. ขอบเขตพื้นที่ เป็นการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของประชากรและกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเกษตรกรในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษานี้ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม 2559 ถึงเดือนกันยายน 2560 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 12 เดือน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้แนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ (ITERMS) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์เป็นแนวคิดทางด้านการบริหารจัดการที่ใช้ในการพิจารณาขีดความสามารถในการบริหารงานพัฒนาเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองขององค์กรหรือชุมชน ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาและสังเคราะห์มาจากแนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดการบริหารจัดการเทิร์มส์ (TERMS) 5 ด้านของสัญญา สัญญาวิวัฒน์ (Sanyawiwat, 2008) ที่ได้กล่าวไว้ในทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคมไทย และแนวคิดการบริหารจัดการชุมชนและท้องถิ่นเพื่อพึ่งพาตนเอง 5 ด้านของไพโรจน์ ภัทรนารกุล (Pathranarakul, 2002) ที่ได้กล่าวไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาชาติตามแนวทางชุมชนพึ่งตนเองแบบยั่งยืน กรอบนโยบายและตัวแบบการจัดการ และแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ 6 ด้านของวิรัช วิรัชนิภาวรรณ (Wiruchnipawan, 2016) โดยแนวคิดของนักวิชาการทั้ง 3 ข้างต้นมีความใกล้เคียงกันเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองขององค์กรหรือชุมชนท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ ด้าน (1) เทคโนโลยี (T = Technology) (2) ฐานะทางการเงินของ

หน่วยงาน (E = Economy Status) (3) ทรัพยากร (R = Resources) (4) การเสียสละเพื่อส่วนรวมของผู้ปฏิบัติงาน (M = Mentality) และ (5) กลุ่มทางสังคมและการเมืองในท้องถิ่น (S = Social and Political Organization) ยกเว้นด้านข้อมูลข่าวสาร (I = Information) ซึ่งวิรัช วิรัชนิภาวรรณ (Wiruchnipawan, 2016) แยกออกมาเป็นองค์ประกอบด้านข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การบริหารจัดการในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไพโรจน์ ภัทรนารกุล ที่ระบุให้ปัจจัยข้อมูลข่าวสารเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของการบริหารจัดการขององค์กรหรือชุมชนท้องถิ่น โดยรวมไว้ในภูมิปัญญาและองค์ความรู้ขณะที่สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (Sanyawiwat, 2008) ไม่มีองค์ประกอบดังกล่าวในแนวคิดของตนเมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ศึกษาจึงนำแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ของวิรัช วิรัชนิภาวรรณ (Wiruchnipawan, 2016) มาเป็นพื้นฐานในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์เงื่อนไขหรือปัจจัยที่ทำให้การบริหารจัดการขององค์กรท้องถิ่นประสบผลสำเร็จ ซึ่งแนวคิดของสัญญา สัญญาวิวัฒน์ (Sanyawiwat, 2008) และไพโรจน์ ภัทรนารกุล (Pathranarakul, 2002) มีความคล้ายคลึงกัน โดยเสนอปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ในขณะที่วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (Wiruchnipawan, 2016) ไม่ได้ระบุถึงเงื่อนไขเหล่านี้ ประกอบกับการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาการบริหารจัดการขององค์กรท้องถิ่นซึ่งในที่นี้คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงนำแนวคิดในส่วนเงื่อนไขหรือปัจจัยที่ทำให้การบริหารจัดการของ

องค์กรท้องถิ่นประสบผลสำเร็จ ปรับรวมเข้ากับ แนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์นส์ของวิรัช วิรัชนิการวรรณ

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ทั้ง 3 ข้อ ประกอบกับการศึกษาครั้งนี้ใช้รูปแบบการ วิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่มุ่งค้นหา ข้อเท็จจริงโดยศึกษาตัวแปรอิสระ (เหตุ) เพียง ด้านเดียว จากนั้น ผู้ศึกษาจะใช้ข้อมูลที่ได้มา วิเคราะห์และนำเสนอเป็นตัวแปรตาม (ผล) ซึ่ง สอดคล้องกับวิธีการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ ที่เริ่มจากศึกษาปัญหา (เหตุ) เพื่อนำไปสู่การเสนอ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ (ผล) ซึ่งเป็น หลักการพื้นฐานของการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ซึ่งวัลลภ ลำพาย (Lumpai, 2016) ได้กล่าวไว้ในคู่มือนักวิจัยมือใหม่ เทคนิคการ วิจัยทางสังคมศาสตร์และวิเชียร เกตุสิงห์ (Ketsing, 2002) ได้กล่าวไว้ในประมวลสาระชุดวิชาสถิติและ การวิจัยทางสังคมศาสตร์ หน่วยที่ 1-6 และ (Fred & Howard, 2000) ได้กล่าวไว้ใน foundations of behavioral research ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงกำหนด ให้กรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับการศึกษาค้นคว้านี้ ประกอบด้วยกรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็น ตัวแปรอิสระ (เหตุ) และกรอบแนวคิดการวิจัย ส่วนที่เป็นตัวแปรตาม (ผล) ดังนี้

1. กรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็นตัวแปร อิสระ (เหตุ) โดยมุ่งศึกษาใน 3 ประเด็น คือ

1.1 ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อ ส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวความคิด การบริหารจัดการไอเทิร์นส์ ประกอบด้วยด้าน (1) ข้อมูล ข่าวสาร (Information: I) (2) เทคโนโลยี

(Technology: T) (3) สถานะเศรษฐกิจ (Economic status: E) (4) ทรัพยากรมนุษย์ (Resource: R) (5) คุณธรรม (Morality: M) และ (6) สังคม (Society: S) (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1)

1.2 แนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับ เกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม แนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์นส์ (สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2)

1.3 ปัจจัยที่ทำให้แนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตร อินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์นส์ ประสบผลสำเร็จ คือ (1) นโยบายการส่งเสริมอาชีพ ด้านเกษตรอินทรีย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (2) นโยบายการเป็นแหล่งเกษตรอินทรีย์ของ จังหวัดปราจีนบุรี (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ วิจัยข้อ 3)

ทั้งนี้การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยส่วน ที่เป็นตัวแปรอิสระ (เหตุ) ใน 3 ประเด็นข้างต้นนั้น เพื่อให้ทราบและเข้าใจความคิดเห็น ของกลุ่ม ตัวอย่างตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์นส์ โดยข้อมูลในส่วนนี้ถือเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการปรับปรุง หรือพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้าน เกษตรอินทรีย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดปราจีนบุรีได้ได้อย่างตรงประเด็น และให้ บังเกิดผลจริงในทางปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น

2. กรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็นตัวแปร ตาม (ผล) คือ การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อ

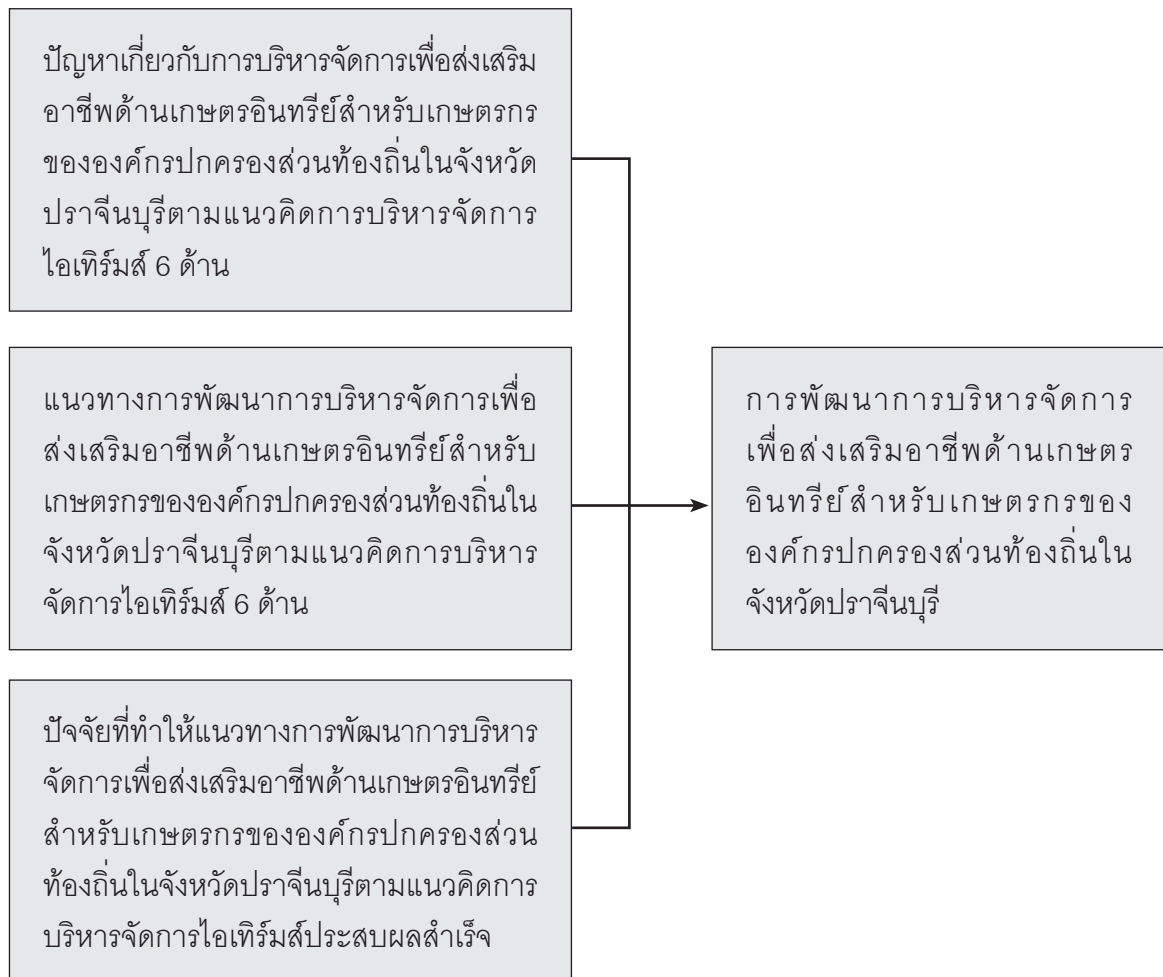
ส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัยส่วนนี้เป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของตัวผู้ศึกษาซึ่งมีพื้นฐานมาจากการศึกษาข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามกรอบแนวคิดส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ (เหตุ) ใน 3 ประเด็น

ข้างต้น และนำมาสู่การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ได้อย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นระบบมากขึ้น ทั้งนี้ กรอบแนวคิดในการวิจัยแสดงไว้ในภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ (เหตุ)

ตัวแปรตาม (ผล)

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณที่จัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ของการศึกษารั้งนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้ข้อมูลมาจากการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผ่านการทดสอบเพื่อหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of item Objective Congruence หรือ IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยทุกข้อคำถามได้ค่า IOC อยู่ในช่วง 0.60-1.00 และค่าความน่าเชื่อถือได้จากการทดสอบจำนวน 50 ชุด แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความน่าเชื่อถือจากสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.87 จึงถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ จำนวนเกษตรกรเป้าหมายทั้งหมดในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี รวม 70 แห่ง จำนวน 37,930 คน (Farmers' Registry Group, Information Technology and Communication Centre, Department of Agricultural Extension, 2016) ส่วนกลุ่มตัวอย่างคือ ตัวแทนประชากรที่ตอบแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการคัดเลือกตัวอย่าง ดังนี้

1) ผู้ศึกษาทำการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีโดยใช้

วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ซึ่งได้องค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่งซึ่งอยู่ในโครงการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (eco town center) ของคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2013 ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลนนทรีมีเกษตรกรรวม 548 คน (2) องค์การบริหารส่วนตำบลวังดาล มีเกษตรกร รวม 1,403 คน (3) องค์การบริหารส่วนตำบลกบินทร์ มีเกษตรกร รวม 634 คน และ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลนาแรม มีเกษตรกรรวม 636 คน รวมทั้งสิ้น 3,221 คน (Farmers' Registry Group, Information Technology and Communication Centre, Department of Agricultural Extension, 2016)

2) ผู้ศึกษาทำการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.05 ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษา รวม 356 คน

3) ผู้ศึกษาทำการคัดเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ด้วยการเทียบอัตราส่วนจากจำนวนเกษตรกรทั้งหมดในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 4 แห่ง เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างของแต่ละเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละ อบต.} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด (356)} \times \text{จำนวนเกษตรกรในแต่ละ อบต.}}{\text{จำนวนเกษตรกรทั้งหมด (3,221)}}$$

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาและผู้ช่วยอีก 3 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 11-28 กุมภาพันธ์ 2560

โดยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมามีจำนวน 356 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลมาทำการประมวลผล และวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับคอมพิวเตอร์ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้น ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ในตาราง รวมทั้งเขียนพรรณนาหรืออธิบายได้ตาราง

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.10) เป็นหญิง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.00) มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี สำหรับผลการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ มีดังนี้

1. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ 6 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1) ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากรวม 5 ด้าน และในระดับปานกลาง รวม 1 ด้าน โดยด้านข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.15$) เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ตามตารางที่ 1 ทั้งนี้ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อคำถามที่ว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรโดยให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลหรือข่าวสารไม่มากเท่าที่ควร” (ค่าเฉลี่ย 4.19)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ 6 ด้าน (n = 356)

แนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. ด้านข้อมูลข่าวสาร	4.15	0.70	มาก	1
2. ด้านเทคโนโลยี	3.28	0.51	ปานกลาง	6
3. ด้านสถานะทางเศรษฐกิจ	3.56	0.55	มาก	4
4. ด้านทรัพยากรมนุษย์	3.60	0.53	มาก	3
5. ด้านคุณธรรม	3.47	0.68	มาก	5
6. ด้านสังคม	3.84	0.62	มาก	2
เฉลี่ยรวม	3.65	0.34	มาก	

2. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ 6 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2) ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับ

มากที่สุด รวม 1 ด้าน และเห็นด้วยระดับมากรวม 5 ด้าน โดยด้านทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 4.40$) เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามตารางที่ 2 ทั้งนี้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อคำถามที่ว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรโดยใช้บุคลากรที่มีทักษะหรือความชำนาญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพิ่มมากขึ้น” (ค่าเฉลี่ย 4.57)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ 6 ด้าน (n = 356)

แนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. ด้านข้อมูลข่าวสาร	3.88	0.66	มาก	3
2. ด้านเทคโนโลยี	3.61	0.65	มาก	4
3. ด้านสถานะทางเศรษฐกิจ	3.51	0.55	มาก	6
4. ด้านทรัพยากรมนุษย์	4.40	0.62	มากที่สุด	1
5. ด้านคุณธรรม	3.54	0.55	มาก	5
6. ด้านสังคม 3.88	0.61	มาก	2	
เฉลี่ยรวม	3.80	0.34	มาก	

3. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ ประสบผลสำเร็จ (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ

วิจัย ข้อ 3) ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลาง รวม 1 ด้าน คือ ปัจจัยภายในที่ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้การส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรเป็นเป้าหมายหลักของการปฏิบัติงานส่งเสริมด้านอาชีพของหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.10$) และ

ในระดับน้อย รวม 1 ด้าน คือ ปัจจัยภายนอกที่ว่า เกษตรอินทรีย์ที่มีคุณภาพของประเทศ ($\bar{X} = 2.56$) จังหวัดปราจีนบุรีมุ่งพัฒนาให้เป็นแหล่งสินค้า ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวคิดการบริหารจัดการไอทีริมส์ประสบผลสำเร็จ

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการประสบผลสำเร็จ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1) ปัจจัยภายใน : การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้การส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรเป็นเป้าหมายหลักของการปฏิบัติงานส่งเสริมด้านอาชีพของหน่วยงานปานกลาง	3.10	0.85	ปานกลาง
2) ปัจจัยภายนอก : การที่จังหวัดปราจีนบุรีมุ่งพัฒนาให้เป็นแหล่งสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีคุณภาพของประเทศ	2.56	0.81	น้อย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวคิดการบริหารจัดการไอทีริมส์ โดยเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเกษตรกรในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบล 4 แห่งในจังหวัดปราจีนบุรี เห็นว่า (1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตร

อินทรีย์สำหรับเกษตรกรในทิศทางที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวมไม่มากเพียงพอ เช่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเฉพาะบางพื้นที่หรือบางกลุ่มบุคคล ($\bar{X} = 3.80$) (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรโดยใช้บุคลากรที่มีทักษะหรือความชำนาญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไม่มากเพียงพอ ($\bar{X} = 3.63$) และ (3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรโดยไม่ได้ขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณจาก

หน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือภาคเอกชน เช่น สมาคมมูลนิธิ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.67$)

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวทางการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ 6 ด้าน โดยเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า (1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรในทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรมากยิ่งขึ้น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีด้านเกษตรอินทรีย์ที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง ($\bar{X} = 3.95$) (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรโดยให้ข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรอย่างละเอียดยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.04$) และ (3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรโดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก มาใช้เพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 3.64$)

3. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวทางการบริหารจัดการไอเทิร์มส์ประสบความสำเร็จ โดยเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลางต่อปัจจัยภายในนั้นอาจเป็นเพราะการส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีส่วนใหญ่เป็นการจัดงานจำหน่ายสินค้าเกษตร ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรที่ต้องการพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์

นอกจากนี้ เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับน้อยต่อปัจจัยภายนอกนั้นอาจเป็นเพราะที่ผ่านมาจังหวัดปราจีนบุรีมีนโยบายการส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง ดังเห็นได้จากวิสัยทัศน์ของจังหวัด แต่ยังคงขาดการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรมและอย่างจริงจังในระดับพื้นที่ข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาหน่วยงาน

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารจัดการ ไอเทิร์มส์ โดยผู้ศึกษาได้เลือกเฉพาะด้านที่สำคัญ 3 อันดับแรก โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร โดยจัดทำนโยบายและแผนงานพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ หรือ

เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรรายย่อยอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง การสนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากร ตลอดจนการสร้างทีมงานสำหรับการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Nir, (2014) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างทีมงานในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพสูง นอกจากนี้ ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวของบุคลากรอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง พร้อมทั้งควรนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

2) ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านสังคม ได้แก่ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีควรกำหนดนโยบายและแผนงานอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารจัดการ หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรอินทรีย์ โดยมีเกษตรกรเป็นเป้าหมายอย่างแท้จริง การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับความพร้อมที่แตกต่างกันของเกษตรกรในการประกอบอาชีพเกษตรอินทรีย์เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการอย่างเสมอภาค การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน และการให้ความสำคัญกับความพึงพอใจของประชาชน เช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Millett & John (2005) ซึ่งเห็นว่า การให้บริการสาธารณะมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การสร้าง ความพึงพอใจให้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นค่านิยมแรกของผู้ปฏิบัติงานจะ

ต้องยึดถือไว้เสมอ พร้อม ๆ กับการยึดถือค่านิยมหรือหลักการให้บริการสาธารณะที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการที่มีความก้าวหน้า โดยพัฒนาการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนผู้มารับบริการให้มีมาตรฐานงานที่ดี มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตลอดจนมีคุณภาพความพึงพอใจในการมารับบริการ นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีควรกำหนดระบบการรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียนจากเกษตรกรต่อการบริหารจัดการ หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรอินทรีย์ของบุคลากร รวมถึงมีการติดตามประเมินผลการนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการวางแผนพัฒนาการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรที่ครอบคลุม ทัวถึง และตรงต่อความต้องการของเกษตรกรผู้รับบริการ

3) ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีควรมีนโยบายและแผนงานที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง ทัวถึง และทันเหตุการณ์เพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรตั้งแต่การจัดหา จัดเก็บ และการเผยแพร่ การจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่เพียงพอและพร้อมใช้ ตลอดจนการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับปัจจัยที่ทำให้

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์นส์ประสบผลสำเร็จได้แก่ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีควรกำหนดให้การส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรเป็นเป้าหมายหลักของการปฏิบัติงานส่งเสริมด้านอาชีพของหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 หน่วยงานอื่นหรือผู้ที่สนใจควรนำกรอบแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์นส์ 6 ด้านไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยอื่นตามความเหมาะสมอย่างน้อยเพื่อเป็นการพิสูจน์ซ้ำ โดยอาจนำไปใช้ทั้ง 6 ด้าน หรือปรับใช้เฉพาะบางด้านที่เหมาะสมกับหน่วยงานหรือการทำวิจัย

2.2 หน่วยงานอื่นหรือผู้ที่สนใจควรศึกษาหรือทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารจัดการ ไอเทิร์นส์ในแต่ละด้านอย่างเจาะจง เช่น ในส่วนของปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพบว่าด้านข้อมูลข่าวสารเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ขณะที่ด้านเทคโนโลยีเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเป็นต้น

2.3 หน่วยงานอื่นหรือผู้ที่สนใจควรศึกษาหรือทำการวิจัยเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ หรือตัวแบบการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีตามแนวคิดการบริหารจัดการไอเทิร์นส์

REFERENCES

- Farmers' Registry Group, Information Tech-nology and Communication Centre, Department of Agricultural Extension. (2016). **Numbers of registered farmers in 2015 as of 29 February 2016**. Re-trieved June 20, 2016, from: <http://www.agriinfo.doae.go.th/year58/general/population/rfs58.pdf>
- Kerlinger, F.N. & Lee, H.B. (2000). **Foundations of behavioral research**. 4th edition. Fort Worth, TX; Belmont, CA: Harcourt College Publication; Cengage Learning.
- Ketsing, W. (2002). Unit 4 designing the research (statistics and social science research) 73722 Unit 1-6. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open Univer-sity. 153-196. (in Thai)
- Kitsuwan, S. & Tanomsridejchai, C. (2016). **Administration development of Fire Prevention of Khlong Hok Subdistrict Administrative Organization, Khlong Luang District, Pathum Thani Province**. The 41st National and 5th International Graduate Research Conference, 8-9 December 2016 at Valaya Alongkorn

- Rajabhat University under the Patronage. Pathum Thani Province. Pathum Thani: Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Patronage. (in Thai)
- Lumpai, W. (2016). **Research techniques in Social Science**. 2nd edition. Bangkok: Kasetsart University Press. (in Thai)
- Millett, J.D. (2005). **Management in the public service: the quest for effective performance**. in Kettle, D. F. (2005). *The global public management revolution*. Washington, D.C.: The Brookings Institution.
- Nir, M. (2014). **Leadership: building highly effective teams**. 3rd edition. Boston: Sapir Consulting US L.L.C.
- Prachinburi Provincial Governor's Office. (2014). **Prachinburi Provincial FourYear Development Plan (2014-2017), Fiscal Year of 2016**. Prachinburi: Prachinburi Provincial Governor's Office. (in Thai)
- Pathranarakul, P. (2002). Community and Local development administration for self-reliance concept "development strategy through self-reliant community: policy framework and a sustainable management model". **NIDA Development Journal**. 42(3), 1-73. (in Thai)
- Sangkachat, H. (2014). **Promotion of local administrative organization's role for community forest management in cooperation with local civil society in Ta Kien Pom subdistrict, Thung Hua Chang district Lamphun province**. Bangkok: The Thailand Research Fund. (in Thai)
- Sanyawiwat, S. (2008). **Social development theory and concepts**. 6th Edition. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (25-28). (in Thai)
- Wisartpong, S. (2016). **Interview**. 1 March 2016 at Organic Agriculture Certification Thailand, Bangkok. (in Thai)
- Wiruchnipawan, W. (2016). **50 concepts, indicators, models: of management administration and sustainable management administration**. Bangkok: Forepace. (in Thai)